

Sivistyslautakunta

Kuntastrategiassa sivistyslautakunnalle asetetut tavoitteet

- *Sivistystoimen laadukkaiden palvelujen turvaaminen*
- *Sivistystoimen toiminnan sopeuttaminen taloudellisten tavoitteiden mukaisiksi*
- *Sivistystoimen pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen*
- *Työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja siihen panostaminen*
- *Lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen, hyvinvointia tukevien taitojen opettaminen*
- *Uudet innovaatiot opetuksessa*
- *Yritysyhteistyön laajentaminen, nuoren kotikuntaan jäämisen mahdollistaminen*
- *Yrittäjyyskasvatuksen lisääminen*
- *Runsaat harrastusmahdollisuudet*
- *Kuntalaisten osallistaminen tapahtumiin, kulttuuriin ja taiteeseen*

Varhaiskasvatus

Päiväkotitoiminta

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista, edistää hyvinvointia sekä turvata laadukkaat varhaiskasvatuksen palvelut. Tämä osaltaan auttaa lapsiperheiden hyvinvointia kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Lain velvoitteen mukaisesti taataan kaikille päivähoitoa tarvitseville alle kouluikäisille lapsille sekä erityistä tukea tarvitseville lapsille mahdollisuus varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista ja se koostuu kasvatuksesta, opetuksesta ja hoidosta pedagogiikkaa painottaen. Varhaiskasvatusta toteutetaan Kihniön kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Paikallinen suunnitelma määrittelee, ohjaa ja tukee varhaiskasvatuksen järjestämistä kuntatasolla. Se on velvoittava ja sitä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on päivitetty keväällä 2022.

Kihniössä varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodissa. Kettukallion päiväkodissa toimii 1.1.2020 alkaen hallinnollisesti kaksi ryhmää, joissa molemmissa toimii varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Pienten lasten määrä on noussut ja hoitajia on jouduttu jatkuvasti palkkaamaan määräaikaishenkilöiksi ja sijaisuuksiin, jonka vuoksi yksi koulunkäynninohjaaja siirrettiin hänen omalla suostumuksellaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajaksi. Lastenhoitajien määrää joudutaan arvioimaan jatkuvasti, jotta mitoitus saadaan toteutumaan. Lisäksi talousarviovuotena palkataan kolmas varhaiskasvatuksen opettaja, jotta siirtymä lain edellyttämään henkilöstömitoitukseen saadaan täytettyä vuoteen 2030 mennessä.

Ryhmät rakennetaan lasten ikä- ja kehitystason mukaisesti. Päiväkodin henkilökunnan määrä suhteutetaan lasten lukumäärään huomioiden erityisvarhaiskasvatus. Yhtenäiskoulun erityisopettaja toimii varhaiskasvatuksen erityisopettajana (veo). Kunnallinen perhepäivähoito loppui vuonna 2020.

Riittävä ja pätevyysvaatimukset täyttävä henkilökunta takaa varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen opetuksen, kasvatuksen ja hoidon toteutumisen myös vuoro- ja viikonloppuhoidossa oleville lapsille. Henkilökuntaa koulutetaan tarpeen mukaan.

Varhaiskasvatuksessa otettiin vuonna 2022 käyttöön Wilma-varhaiskasvatusohjelmisto, mutta palvelu päättyy vuoden 2025 loppuun mennessä. Talousarviovuotena tulee valita ja mahdollisesti ottaa käyttöön uusi käyttöjärjestelmä. Käyttöönotto edellyttää koulutusta henkilökunnalle, jolloin sijaistarve lisääntyy. Sähköiseen työajanseurantaan siirryttiin keväällä 2024.

Maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu on päätetty vuosille 2023–2024. Kunnanvaltuusto on päättänyt olla jatkamatta maksutonta varhaiskasvatusta vuonna 2025 osana talouden sopeuttamistoimenpiteitä.

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat myös kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki. Kotihoidontukea maksetaan alle kolmevuotiaasta lapsesta, joka ei käytä kunnallista päivähoitopalvelua. Yksityisen hoidon tukea perheen on mahdollista saada valitessaan yksityisen palveluntuottajan tai palkkaamalla hoitajan kotiin vaihtoehtona kunnalliselle päivähoitopalvelulle.

Lasten kotihoidon tuki

Kotihoidon tukea saavien määrärahaa on varattu 40.000 euroa vuodelle 2025. Muista kunnista olevien lasten hoidosta laskutetaan lähettäjäkunnilta vuositasolla 3.000 euroa.

Varhaiskasvatuksen hankkeet

Talousarvion laatimishetkellä ei ole käynnissä olevia hankkeita. Hankkeita haetaan, mikäli sopivia tulee hakuun. Hankkeiden implementointi varhaiskasvatuksessa on haastavaa resurssien vuoksi. Päiväkodinjohtaja tekee hallinnollisen työn lisäksi opettajan tehtäviä, jolloin hanketyön jalkauttamiselle ei ole riittävästi aikaa. Hankkeissa on nykyisin myös kohonnut omavastuuosuus ja sopeuttamisen vuoksi on harkittava, onko hankkeiden toteuttaminen kannattavaa.

Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksiksi arvioidaan 598.888 euroa ja tuloiksi 27.000 euroa vuonna 2025.

Varhaiskasvatuksen tilinpäätökset ja talousarviot.

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	107.485,24	57.508,18	41.053,57	38.000	27.000
Toimintamenot	- 607.500,39	-619.626,94	-660.908,86	-624.287	-598.888
Toimintakate	- 500.015,15	-562.118,76	-619.855,29	-586.287	-571.888

Esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetuksen keskeisenä tavoitteena on luoda oppilaalle turvallinen ja yhtenäinen polku varhaiskasvatuksen jälkeen Kihniön yhtenäiskoulun ala- ja yläkoulun kautta laadukkaan esi- ja perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin. Kuntastrategian tavoitteena on lisäksi uusien innovaatioiden kehittäminen esim. teknologian avulla, valinnaisainetarjottimen

monipuolistaminen, yrittäjyyskasvatuksen lisääminen, yritysyhteistyön lisääminen sekä hyvinvointia tukevien taitojen opettaminen.

Oppilasennuste (20.09.2024)

	24–25	25 - 26	26 – 27	27 - 28	28 - 29
LUOKAT 0–5					
alaluokat	75 (9)	69 (8)	57 (8)	48 (9)	46 (11)
LUOKAT 6–9					
yläluokat	83	78	81	77	67
YHTEENSÄ	167	155	146	134	124

Taulukossa suluissa olevat luvut tarkoittavat esioppilaita. Velvoittavan esiopetuksen lakimuutoksen vuoksi esioppilaiden lukumääräksi on kirjattu koko ikäluokka.

Talousarviovuonna 2025 Kihniön yhtenäiskoulussa siirrytään joustavaan alkuopetukseen. Tavoitteena on luoda eheä oppimisen polku ja huomioida lapsen taito- ja kehitystaso mahdollisimman hyvin ja yksilöllisesti.

Yläluokkien kohtalo tulee pohdittavaksi ensi vuosikymmenen alussa.

Esiopetus

Esiopetusta on annettu erillisessä opetusryhmässä Kihniön yhtenäiskoulussa vähintään 700 tuntia lukuvuodessa. Syyslukukaudella 2025 siirrytään joustavaan esi- ja alkuopetukseen. Opetus ja ateriat ovat esioppilaille maksuttomia ja yli kolmen kilometrin etäisyydellä koulusta asuvilla esioppilailla on oikeus kunnan järjestämään koulukuljetukseen. Yhteistyötä tehdään myös Kettukallion päiväkodin kanssa. Esiopetuksen määrärahasi on varattu 108.410 euroa vuonna 2025.

Perusopetus

Kihniössä toimii yksi yhtenäiskoulu, joka käsittää vuosiluokat 1–9. Yhtenäiskoulussa toimii myös esiopetus. Koulun tiloja käytetään kaikkien vuosiluokkien opetukseen. Luokanopettajien ja aineenopettajien yhteiskäyttöä on runsaasti yhtenäiskoulun sisällä.

Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma on otettu Kihniössä käyttöön porrastetusti vuosina 2016–2019. Uuden opetussuunnitelman pääajatuksena on oppiaineiden rajojen madaltaminen ja monialaisten projektien lisääminen. Erityisenä painopistealueena uudessa opetussuunnitelmassa on tietotekniikan opetuksen lisääminen läpäisyperiaatteella jokaiseen oppiaineeseen. Sivistyslautakunta on hyväksynyt tieto- ja viestintätekniikan strategian sekä tieto- ja viestintätekniikan opetussuunnitelman kesäkuussa 2017. Yhtenäiskoululla on aikaisempien projektien ja hankintojen perusteella

kohtalaiset valmiudet uuden opetussuunnitelman tietoteknisen osan toteuttamiseen. Yhtenäiskoulun opettajien tietokoneet sekä luokkien dataprojektorit on uusittu leasing-periaatteella vuonna 2022.

Sivistyslautakunta on hyväksynyt syksyllä 2020 opetussuunnitelman uuden arviointiosion, joka antaa kriteerit perusopetuksen päättöarvioinnin eri arvosanoille. Opetushallitus on myös laatinut uudistetut arviointikriteerit kaikissa oppiaineissa ja ne otettiin käyttöön kouluissa 1.8.2023. Niitä sovellettiin ensimmäisen kerran kuudesluokkalaisten lukuvuosiarvioinnissa keväällä 2024.

Aamupala on päivän tärkein ateria. Kouluterveyskyselystä 2023 käy ilmi, että lähes puolet perusopetuksen oppilaista ei syö aamupalaa joka aamu ennen kouluun lähtöä. Vuoden 2019 loppupuolelta saakka on koulussa tarjottu pienimuotoista aamupalaa, jolla on ollut selvää vaikutusta opiskelun onnistumiseen. Aamupalatarjoilua jatketaan edelleen. Ruokamäärärahoihin on varattu 4.500 euroa vuodelle 2025 aamupalan toteuttamiseen.

Koulunkäynninohjaajien tarve on yleisesti lisääntynyt. Oppilaan fyysisen vamman aiheuttaman tai muista syistä johtuvien oppimisvaikeuksien vuoksi ohjaajia on palkattu asiantuntijoiden lausuntojen perusteella. Lukuvuonna 2024–2025 koulunkäynninohjaajien määrää on vähennetty kahdella edellisestä vuodesta. Kunnassa työskentelee seitsemän vakituista (joista kolme on osa-aikaista) ohjaajaa, jotka työskentelevät esiopetuksessa, perusopetuksessa, erityisopetuksessa, aamu- ja iltapäivätoiminnassa sekä varhaiskasvatuksessa. Yhden ohjaajan työpanoksesta osa menee hallinnon tehtäviin. Vakituisten ohjaajien lisäksi yhtenäiskoululla työskentelee kolme määräaikaista ohjaajaa, joiden työpanos menee suurelta osin erityisopetukseen. Lisäksi koulunkäynninohjaajat valvovat odotustunteja. Lukuvuonna 2024–2025 odotustunteja on 16 tuntia/viikko. Ohjaajien palkkakuluista osa rahoitetaan hankkeilla sekä laskuttamalla lähettäviä kuntia.

Valtionosuusuudistuksen seurauksena kunnan tulee kirjata kirjanpitoonsa kotikunta-korvaustulot ja –menot. Tulevana vuonna ko. kirjaus aiheuttaa sivistystoimelle noin 40.000 euron lisäkulut. Lisätuloja kirjataan noin 40.000 euroa. Sijoitettujen oppilaiden opetuksesta aiheutuneiden menojen laskuttaminen lähettäjäkunnilta lisää tuloja.

Koulukuljetusten kustannukset ovat nousseet hieman uuden kilpailutuksen perusteella edellisten vuosien tasosta. Uudet hinnat ovat voimassa lukuvuodet 2021–2024. Lisäksi on optiomahdollisuus lukuvuosille 2024–2026. Ensimmäinen optio otettiin käyttöön kuluvaksi lukuvuodeksi. Toisesta optiovuodesta on päätettävä alkuvuodesta 2025. Kustannuksia ovat nostaneet liikennöitsijöiden käyttömenojen nousun lisäksi pidentyneet reitit. Tavoitteena on edelleenkin järjestää koululaiskuljetukset mahdollisimman edullisesti ja samalla kuljetettavia palvelten. Koulukuljetusten kustannustehokkuutta voidaan lisätä koulunkäynninohjaajien valvomilla odotustunneilla. Odotustunneille on tavoitteena järjestää erilaisia aktiviteetteja, jotka innostavat lapsia ja nuoria erilaisten uusien aktiviteettien pariin. Odotustunneilla voi tehdä myös kotitehtäviä.

Oppilaanohjausta on tavoitteena edelleen kehittää nykypäivän tarpeita paremmin vastaavaksi sekä tiivistää yhteistyötä lähialueen yritysten ja ammatillisten koulujen kanssa vuosiluokkien 8–9 oppilaiden työelämään tutustumisjaksojen puitteissa ja kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Uusi oppivelvollisuuslaki lisäsi kotikunnan ja oppilaitosten vastuuta oppilaiden ohjauksessa jatko-opintoihin. Kahdeksaluokkalaisten ovat tutustumassa työelämään lukuvuoden aikana kaksi erillistä viikkoa ja

yhdeksäsluokkalaiset yhden viikon. Lisäksi 7.–9. luokan oppilaat käyvät tutustumismatkoilla lähialueen eri oppilaitoksissa. 7.luokalla työelämään tutustumista toteutetaan yksittäisinä päivinä. Oppilaanohjauksen vs. lehtori ohjaa tätä tutustumistyötä.

Yrittäjyyskasvatusta kehitetään edelleen. Kihniön yhtenäiskoulu on lv. 2024–2025 vielä mukana Yrityskylä-toiminnassa (6. ja 9.luokat), mutta säästötoimenpiteiden vuoksi osallistumista/ rahoitusta tähän täytyy arvioida tulevina vuosina uudelleen. Olemme mukana myös OmaOnni yhteistyössä Sedun ja omaSP:n kanssa sekä teemme yhteistyötä 4H-yhdistyksen kanssa.

Työelämän tarpeisiin kuuluu myös hyvä kielitaito. Yhtenäiskoulussa tarjotaan lisäkieliopintojen mahdollisuutta 4.-luokkalaisille ja 8.-luokkalaisille, jos aineen valitsee vähintään 7 oppilasta.

Valtioneuvoston tuntijakouudistuksen mukaisesti B1-ruotsia opiskellaan nyt yhteensä 7 tuntia. Muutos astui voimaan 1.8.2024.

Lv. 2024–2025 valinnaisainetarjottimessa on kaksi uutta valinnaisainetta: scrapbook, joka on kuvataiteen ja äidinkielen yhteisprojekti sekä pelastustoiminnan valinnaiskurssi (sis. mm. ensiapukoulutusta, onnettomuuksien ennalta ehkäisyä, varsinaista palosuojelua hyödyntäen Suomen pelastusalan keskusjärjestön SPEK:n nuorisokoulutuksen materiaalia). Valinnaisaineiden järjestämisessä otetaan huomioon niiden kustannustehokkuus.

Taito- ja taideaineisiin (kuvataide, kotitalous, tekninen työ ja tekstiilityö) on varattu omat määrärahat.

1.8.2024 otettiin käyttöön uusi, juuri Kihniön yhtenäiskouluun sopiva kiusaamisen vastainen suunnitelma.

Perusopetuksen kokonaismenojen arvioidaan olevan 1.660.510 euroa ja tulojen 85.000 euroa vuonna 2025.

Erityisopetus

Laaja-alaisen erityisopettajan työn tavoitteena on edelleen käyttää opetusajasta suurin osa nuorimpien oppilaiden oppimisvaikeuksien hoitamiseen. Alkuopetuksen oppilaille annettavan erityisopetuksen tavoitteena on auttaa oppilaita saamaan vankka perusta äidinkielen ja matematiikan taitoihin.

Yhtenäiskoulussa toimii kaksi erityisopetuksen pienryhmää. Ryhmissä toimii kaksi erityisluokanopettajaa apunaan kolme koulunkäynninohjaajaa. Kunnan kaikki oppivelvollisuusikäiset oppilaat voivat käydä peruskoulua omassa kunnassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee perusopetuslain muutosta, joka koskee esi- ja perusopetuksen oppimisen tukea, jonka tulee voimaan 1.8.2025. Mikäli lakiluonnos menee läpi, valmistelu tuen uudistukseen ja paikallisen opetussuunnitelman päivittäminen tulee vaatimaan lisäresursseja.

Erytisopetuksen kokonaismenojen arvioidaan olevan 383.501 euroa vuonna 2025.

Esi- perus- ja erityisopetuksen tilinpäätökset ja talousarviot.

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	161.116,60	198.712,48	195.672,18	139.000	143.000
Toimintamenot	- 2.179.408,01	-2.297.941,75	-2.335.372,36	-2.377.802	-2.214.875
Toimintakate	- 2.018.291,41	-2.099.229,27	-2.139.700,18	-2.238.802	-2.071.875

Oppilashuolto

Oppilashuollon toteuttamisessa yhteistyötahona vuoden 2023 alusta lukien on Pirkanmaan hyvinvointialue. Se tuottaa kaikki oppilashuollon palvelut, joihin kuuluvat mm. koulukuraattorin, johtavan kuraattorin, koulupsykologin, kouluterveydenhoitajan, psykiatrisen sairaanhoitajan, puheterapeuttien, toimintaterapeuttien sekä koululääkäriin palvelut.

Olemme saaneet valtion erityisavustuksen yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseen ja kehittämiseen vuosille 2024–2025 (OKM). Avustuksen käyttöaika päättyy 31.7.2025.

Kerhotoiminta

Opetushallitus on myöntänyt Kihniön kunnalle kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen avustusta, jonka avulla järjestetään erilaisia kerhoja kaikenikäisille koululaisille. Avustuksen käyttöaika päättyy 31.12.2024.

Opetustoimen hankkeet

Talousarviovuonna ovat käynnissä seuraavat hankkeet

- Valtion erityisavustus koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027 (OKM)
- Koulunuorisotyö Kihniön yhtenäiskoulussa (1.12.2024 - 30.11.2026) (AVI)

Sivistystoimen tukipalvelut

Hallinto

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida sivistysosaston toimintaa sekä koko kunnan yhteistoimintaa, jotta palveluja voidaan tuottaa tehokkaasti ja joustavasti.

Hyvinvointialueelta tulevien tehtävien hoitamiseksi sekä hallinnon vahvistamiseksi on kuntaan perustettu hyvinvointijohtajan yhdistelmävirka. Hyvinvointijohtajan työnkuvaan kuuluu hyvinvointialueen rajapinnan tehtäviä pitäen sisällään hyvinvointikoordinaattorin ja ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin tehtävät, sivistystoimen ylimmän viranhaltijan tehtävät sekä koko kunnan kulttuuritoiminnasta, hankkeista ja kunnan tiedottamisesta

vastaamisen. Hyvinvointijohtaja toimii sivistys- ja hyvinvointilautakunnan sekä vanhus- ja vammaisneuvoston valmistelijana, esittelijänä ja sihteerinä. Lisäksi hyvinvointijohtajan tehtäviin kuuluu lapsi- ja perheasiainjaoston sekä hyvinvointityöryhmän koollekutsujana, valmistelijana, esittelijänä ja sihteerinä toimiminen.

Hyvinvointijohtaja toimii esihenkilönä rehtorille, päiväkodinjohtajalle, kirjastonjohtajalle, sivistystoimen toimistosihteerille, vapaa-aikaohjaajalle, koulu- / etsivälle nuorisotyöntekijälle sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hanketyöntekijöille.

Kihniön yhtenäiskoulun rehtori vastaa yhtenäiskoulun toiminnasta sekä opettajien, ohjaajien ja yhtenäiskoulun ruokahuollon henkilöstöjohtamisesta. Kirjastonjohtaja vastaa kirjaston henkilöstöjohtamisesta ja päiväkodinjohtaja päiväkodin henkilöstöjohtamisesta.

Sivistystoimessa toimii lv. 2024–2025 toimistos sihteeri. Toimistosihteerin palkkausmenot kirjataan hallinnon kohdasta. WILMA-vastaavan kokonaistyöajasta 46 % kirjataan hallinnon kuluihin. Hallinnon kuluihin kirjataan lisäksi koko henkilöstöä koskevat eri järjestelmien lisenssimaksut, jotka nostavat hallinnon kuluja noin 25 000 € aiempiin vuosiin verrattuna.

Hallinnon kulut kirjataan tukipalveluihin, josta ne jaetaan eri kustannuspaikoille.

Määräraha sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kokouspalkkioita ja matkakorvauksia varten on sivistystoimen hallinnon kohdassa. Hallinnon kokonaismenojen arvioidaan olevan noin 195.877 euroa vuonna 2025.

Ruokapalvelut

Yhtenäiskoulun keittiöllä työskentelee emäntä ja yksi keittiöapulainen. Keittiössä tuotetaan ruoka päiväkotiin sekä esiopetuksen, perusopetuksen ja erityisopetuksen oppilaille sekä henkilökunnalle. Lisäksi kunnan työntekijöillä on mahdollisuus käydä lounaalla koulun ruokalassa. Lounas maksaa henkilökunnalle 6,37 €. Aamuisin on tarjolla aamupala kaikille koulun oppilaille ja iltapäivisin välipala päiväkotiin sekä täydentävässä varhaiskasvatuksessa ja iltapäivätoiminnassa oleville lapsille. Kouluterveyskyselyiden perusteella Kihniön yhtenäiskoulun keittiön tekemä ruoka on huomattavasti keskivertoa parempaa ja lähes kaikki oppilaat (n. 98 %) syövät koululounaan päivittäin. Keittiöhenkilökunnan palkat sekä muut määrärahat kirjataan tukipalveluihin, josta ne jaetaan eri kustannuspaikoille. Kokonaismenojen arvioidaan olevan 154.998 euroa vuonna 2025.

Siivouspalvelut

Siivouspalvelut ovat siirtyneet tekniselle toimelle 1.8.2024 alkaen.

Sivistystoimen tukipalveluiden tilinpäätökset ja talousarviot.

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	435.596,62	461.550,55	482.039,82	489.927	350.875
Toimintamenot	- 435.596,62	- 461.550,55	-482.039,82	-489.927	350.875
Toimintakate	0	0	0	0	0

Kirjastopalvelut

Kihniön kunnankirjasto toteuttaa kaikessa toiminnassaan valtakunnallisia kirjastojen arvoja, joita ovat yhdenvertaisuus, vastuullisuus, yhteisöllisyys, rohkeus ja sananvapaus. Kirjasto tarjoaa monipuolisia ja ajanmukaisia palveluja, joiden käyttöön tarjotaan myös opastusta, ja kehittää henkilökunnan osaamista muuttuvan toimintaympäristön tarpeiden mukaiseksi. Yhteistyö eri suuntiin on aktiivista ja jatkuvaa. Kirjasto toimii omien tilojensa lisäksi verkossa ja kirjastotilan ulkopuolella. Omatoimikirjastojärjestelmä mahdollistaa laajat aukioloajat, joihin ei muuten kirjaston henkilöstöresurssien puitteissa olisi mahdollisuutta. Asiakkaat kirjautuvat omatoimijalla kirjastoon kirjastokortillaan ja käyttävät palveluita omatoimisesti.

Kirjasto edistää demokratiaa ja aktiivista kansalaisuutta, innostaa lukemaan ja tukee kansalaisten jatkuvaa oppimista. Kaikille avoimet ja maksuttomat palvelut ja tapahtumat lisäävät asiakkaiden tasa-arvoisuutta. Kirjasto toimii ympäristön kannalta kestävästi ja tarjoaa tilojaan monipuolisesti eri yhteistyötahojen käyttöön näyttely-, kokous- ja luentotiloiksi ja muihin tarpeisiin. Kirjasto järjestää tapahtumia sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja tiedottaa tapahtumistaan ja palveluistaan aktiivisesti ja monikanavaisesti.

Kihniön kirjasto tekee aktiivisesti yhteistyötä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa ja pyrkii vastaamaan näiden asiakkaiden toiveisiin mahdollisimman hyvin omien resurssiensa puitteissa. Kirjasto tarjoaa lukudiplomit joka luokka-asteelle, huolehtii niihin sisältyvän kirjallisuuden saatavuudesta ja järjestää vinkkauksia, mediakasvatusta ja tiedonhaun opastusta koulun toiveiden ja koulun kanssa vuonna 2022 tehdyn yhteistyösopimuksen mukaisesti. Kirjastossa järjestetään kuukausittain kaikille avoin satuhetki, joka palvelee myös varhaiskasvatusta ja toteuttaa vuonna 2022 laadittua yhteistyösopimusta. Lisäksi kirjasto järjestää satuhetkiä varhaiskasvatuksen tiloissa. Kirjasto tarjoaa tilan lukukoiratoiminnalle ja huolehtii tiedottamisesta ja lukuaikojen jakamisesta koululle. Kirjaston tavoitteena on lasten ja nuorten kirjastovierailujen kautta tuoda kirjastoa tutuksi ja helposti saavutettavaksi palveluksi ja ajanviettopaikaksi lapsille ja nuorille, sekä innostaa ja kannustaa lukemaan.

Kaikki kunnan koululaiset käyvät lukuvuoden aikana kirjastossa ohjatuilla kirjastotunneilla harjoittelemassa kirjaston ja verkkokirjaston käyttöä, tutustumassa aineistoon, opiskelemassa tiedonhakutaitoja tai kuuntelemassa vinkkausta hyvästä luettavasta. Myös aikuisväestölle järjestetään kirjaston ja verkkokirjaston käytön opastusta, annetaan digiopastusta sekä tarvittaessa perehdytetään omatoimikirjaston käyttöön.

Ikäihmiset otetaan huomioon hankkimalla isotekstisiä kirjoja, äänikirjoja ja kuvataillenteita. Ikäihmisten ja liikuntaesteisten kotipalvelua on tarjolla tarpeen mukaan. Celia-kirjaston (lukemisesteet), monikielisen kirjaston ja kuulovammaisten kirjaston palveluita markkinoidaan aktiivisesti. Kirjaston aineistoa viedään luettavaksi ja katseltavaksi palvelukeskuksiin ja ikäihmisten tapahtumiin.

Kirjastossa työskentelee kokoaikainen kirjastonjohtaja ja osa-aikainen (50 %) kirjastovirkailija. Vuonna 2025 kirjastopalvelut osallistuvat aktiivisesti kulttuuritapahtumien järjestämiseen omien resurssiensa puitteissa.

Kirjaston hankkeet

Talousarviovuonna on käynnissä seuraava hanke

- Kulttuuria ja demokratiaa kirjastossa

Kirjaston tuloiksi vuodelle 2025 on arvioitu 5.900 euroa ja menoiksi 187.960 euroa.

Kirjastopalvelut.

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	3.799	5.380,14	3.600	5.900
Toimintamenot	-190.381	-205.977	-195.161	-187.960
Toimintakate	-186.581	-200.597	-191.561	-182.060

Vapaa-aikapalvelut

Liikunta- ja ulkoilupalvelut

Vapaa-aikaohjaaja vastaa kunnan nuoriso- ja urheilutyöstä. Hänen tavoitteenaan on järjestää monenlaisia liikuntamahdollisuuksia eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Näitä ovat liikuntakerhot ympäri vuoden, kunnan uintivuorot syksystä kevääseen sekä liikuntaleirit kesällä. Vapaa-aikaohjaaja järjestää myös aikuisille kuntalaisille aktiivista liikunta- ja urheilutoimintaa. Tavoitteena on myös järjestää matkoja eri urheilulajien kilpailuihin ja peleihin liikunnallisen innostuksen lisäämiseksi. Edelleen tavoitteena on järjestää myös muuta toimintaa mahdollisuuksien ja toiveiden mukaan, jotta mahdollisimman moni kuntalaisista voisi osallistua järjestettyyn toimintaan.

Valtuuston päätöksellä sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakaa vuonna 2025 liikuntajärjestöille avustuksia yhteensä 4.250 euroa.

Vapaa-aikapalvelut antavat edelleen käyttöön alueet, tilat ja mahdollisuuksien mukaan välineitä liikuntaharrastusten järjestämistä varten myös yhdistyksille ja järjestöille. Uimakoulut kesällä 2025 tullaan järjestämään yhteistyössä Kihniön Urheilijoiden kanssa Jalasjärven uimahallissa.

Geopark maastoliikuntareitti avataan käyttäjille. Reitti kulkee Pyhäniemestä Aitonevan kautta Käskyvuorelle, mistä se palaa jälleen Pyhäniemeen.

Koulun alueesta tehty suunnistuskartta on uusittu vuonna 2019 ja se on saanut hyvää palautetta. Myös Pyhäniemestä ja Käskyvuoresta on tehty uudet kartat, ja ne tuovat osaltaan parempia suunnistumahdollisuuksia. Käskyvuoresta löytyy myös kiintorastit. Vapaa-aikapalvelut järjestävät erilaisia tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Näihin kuuluu esimerkiksi haastepyräilyt, kurafutiskisat ja muut vastaavat.

Parkanon Kiekonnakkelijat järjestävät viikkokisoja Pyhäniemen frisbeegolfradalla. Pyhäniemen radalla jouduttiin kesällä 2023 muutama väylä uusimaan vaaratilanteiden välttämiseksi. Kesällä 2024 muutama Pyhäniemen heittopaikka remontoitiin parempaan kuntoon.

Vanhan kuntosalin tiloihin (koulun vanha pommisuoja) tehtiin kamppailusali, joka on ollut käytössä kevästä 2023 asti. Tilan haasteena on oven lukot, joihin tarvitsee koulun yleisavaimen. Kun lukko saataisiin sähköiseksi, pystyttäisiin tila ottamaan tehokkaammin käyttöön.

Liikuntapaikkojen suunnittelussa ja sijoittamisessa on tarve arvioida ja suunnitella koulun aluetta kokonaisuutena ottaen huomioon myös liikenneturvallisuusnäkökohdat (ml. entinen Ojaniemen alue).

Uuteen liikuntapuistoon valmistui kevään aikana myös ulkokuntosali. Liikuntapuistosta puuttuu vielä opaskartta. Aita Ojaniemen pihan ja liikuntapuiston väliin asennettiin kesällä 2024.

Liikunta- ja ulkoilupalvelujen kokonaismenojen arvioidaan olevan 99.295 euroa vuonna 2025.

Kuntosalipalvelut

Kuntosalipalvelut on eriytetty omaksi kustannuspaikaksi. Kuntosalille on vuokrattu uudet ajanmukaiset ja esteettömät tilat vuoden 2022 aikana. Uusi kuntosali on saanut reilusti positiivista palautetta ja kävijämäärät ovat nousseet merkittävästi. Positiivisesta vastaanotosta kertoo myös reilusti aikaisempaa suuremmat tulot kävijämaksuista vuonna 2023. Nykyinen vuokrasopimus on voimassa loppuvuoteen 2024 saakka ja sitä jatketaan vuodelle 2025. Liikunta- ja vapaa-aikatoimi on teettänyt kävijäkyselyn syksyllä 2023, jonka perusteella kuntosalia kehitetään talousarviovuonna.

Kuntosalipalveluiden kokonaismenojen arvellaan olevan 53.096 euroa ja tulojen 20.000 euroa vuonna 2025.

Nuorisopalvelut

Vapaa-aikaohjaaja vastaa kunnan nuorisotyöstä. Hänen tavoitteenaan on järjestää monenlaista tekemistä ja mahdollisuuksia eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Kihniöllä toimii lisäksi koulu- / etsivä nuorisotyöntekijä hankeavustuksen turvin. Talousarviovuotena 2025 tulee huolehtia siitä, että kyseinen palvelu saadaan pidettyä kunnassa hankeavustuksista riippumatta.

Valtuuston päätöksen mukaisesti sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakaa vuonna 2025 nuorisojärjestöille avustuksia yhteensä 5.750 euroa, joka sisältää 4H –yhdistykselle maksettavan palkkausavustuksen, jonka suuruuden päättää kunnanhallitus.

Helmikuussa 2024 Kihniölle perustettiin nuorisotila, joka on auki perjantaisin ja satunnaisesti lauantaisin. Kihniöläisistä 13–17-vuotiasita nuorista palvelua on käyttänyt noin neljäsosa. Suurimmillaan kävijöitä on ollut 42,7 % em. ikäluokasta. Tavoitteena on pitää nuorisotilaa auki vähintään perjantaisin ja kerran kuukaudessa lauantaisin koko talousarviovuoden 2025 ajan. Nuorisotilan toimintaa varten on varattu 2000 euroa.

Nuorisotilaa voi varata myös muuhun käyttöön aukioloaikojen ulkopuolella. Syyskuusta 2024 alkaen MLL Parkanon yhdistys ry on järjestänyt lapsiperheille maksutonta perhekahvilaa kerran viikossa.

Tavoitteena on myös järjestää erilaisia tapahtumia nuorille yhdessä seurakuntien sekä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Koulun oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseksi on järjestetty Marrasmessuja vuodesta 2023 lähtien. Myös vuonna 2025 järjestetään Marrasmessut yhteisyyssä eri tahojen kanssa. Tapahtuman järjestämistä varten on varattu rahaa 1000 euroa.

Nuorisopalvelujen kokonaismenojen arvioidaan olevan 55.769 euroa vuonna 2025.

Vapaa-aikatoimen hankkeet

Talousarviovuonna on käynnissä seuraavat hankkeet

- Harrastamisen Suomen malli Kihniössä (1.8.2024 – 31.07.2025)
- Etsivä nuorisotyö Kihniön kunnassa (1.8.2024 – 31.7.2025)
- Liikuntaleiri 2024 (1.8.2024-31.7.2025)
- Liikkuvat odotustunnit (1.8.2024 - 30.6.2025)

Sisäiset rakennusten vuokratulot nousevat vapaa-aikapalveluiden osalta 52.286€, joka nostaa merkittävästi toimintamenoja.

Vapaa-aikapalvelut

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	75.315	84.327	45.000	70.000
Toimintamenot	-221.646	-283.821	-224.518	-298.956
Toimintakate	-146.331	-199.494	-179.518	-228.956

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

1.1.2023 tapahtui kuntahistorian suurin muutos, kun sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille. Kunnan ja hyvinvointialueen välille syntyi merkittävä yhdyspinta, mikä edellyttää myös kunnan vastuulle jäävien ja lainsäädännössä annettujen uusien hyvinvoinnin edistämisen tehtävien tarkastelua ja organisointia.

Hyvinvointityön tavoitteena on vahvistaa kunnalle kuuluvaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistehtävää sekä kuntalaisten osallisuuden lisäämistä sekä hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa tehtävää verkostoyhteistyötä. Sote-uudistuksen myötä kuntien ja Pirkanmaan hyvinvointialueen yhdyspintatyö on kehittynyt ja tarkentunut vuoden 2024 aikana, mutta yhdyspintatyö tulee kehittymään vielä tulevien vuosien aikana. Haasteena kunnan HYTE- sekä yhdyspintatyölle on resurssien vähäisyys, sillä verkostoja ja ohjausryhmiä on paljon. Osallistuminen näihin ryhmiin on vapaaehtoista, mutta olisi tärkeää, että myös pienten reunakuntien näkemystä saataisiin vietyä työryhmiin. Verkostoissa ja työryhmissä suurimmat resurssit ovat suurilla kunnilla, jolloin HYTE-työ saattaa muodostua suurten kaupunkien tarpeita tukevaksi ja palvelut keskittyvät näihin

kaupunkeihin. Vuonna 2025 tuleekin tarkastella, mitkä ohjausryhmät ja verkostot ovat Kihniön kannalta keskeisiä.

Hyvinvointijohtajan viran tehtäviin kuuluu johtaa hyvinvointityön kokonaisuutta ja yhteistyötä kunnan toimialoihin ja sidosryhmiin. Hyvinvointijohtaja toimii kunnan hyvinvointikoordinaattorina ja ehkäisevän päihdetyön koordinaattorina. Kihniössä on viranhaltijoiden toimesta organisoitu poikkihallinnollinen työryhmä edistämään suunnitelman toteutumista. Työryhmään kuuluvat kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, hyvinvointijohtaja, tekninen johtaja, nuoriso- ja vapaa-aika ohjaaja, nuorisotyöntekijä, hyvinvointialueen edustaja, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston edustajat.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen määrärahasi on varattu 48.154 euroa. Kunnille maksetaan yleisen valtionosuuden yhteydessä HYTE-osuutta, joka lasketaan kaavalla: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan HYTE-kerroin / koko maan HYTE-kerroin. Hyvinvointia ja terveyttä edistävällä toiminnalla kerrointa voidaan nostaa, jolloin HYTE-osuutta voidaan saada enemmän.

Talousarviovuonna 2025 on laadittava uusi laaja hyvinvointisuunnitelma sekä aloitettava päihde- ja mielenterveysuunnitelman sekä ikääntyneen väestön suunnitelmien laatiminen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintamenot	-11.189	-52.949	-63.768	-48.154
Toimintakate	-11.189	-52.949	-63.768	-48.154

Muut sivistyspalvelut

Musiikkiopisto

Kihniöläisillä lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus musiikin opiskeluun Ylä-Satakunnan musiikkiopistossa, joka toimii Sasky koulutuskuntayhtymän alaisuudessa. Musiikkiopisto järjestää musiikin perusopintojen ja syventävien opintojen opetusta Ikaalisissa, Kihniössä ja Parkanossa.

Opetusta annetaan noin 25–30 kihniöläiselle ja arvioidut kustannukset vuodelle 2025 ovat 17.000 euroa. Aiempina vuosina kustannukset ovat olleet 25.000 euroa. Maksuosuuksien taso on suhteutettu nykyiseen opiskelijamäärään.

Kansalaisopisto

Kansalaisopistona Sasky koulutuskuntayhtymän alaisuudessa toimii Petäjä-opisto. Toiminta-alueena on Hämeenkyrö, Kankaanpää, Karvia, Kihniö, Parkano ja Pomarkku.

Vuonna 2023 toteutuneita kursseja on ollut 35 ja osallistujia 347.

Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä ja Sastamalan koulutuskuntayhtymä fuusioituivat 1.1.2014. Kansalaisopiston vuosikustannukset on arvioitu 28.000 euroksi.

Museopalvelut

Esinemuseo on ollut aiempina vuosina avoinna kesäaikana tiistaista lauantaihin, mutta kesällä 2024 esinemuseo oli avoinna 6.7. - 27.7.2024 vain lauantaisin. Museopalveluista maksetaan esinemuseon oppaan palkka. Kesällä 2025 aukioloaikoja supistetaan.

Museopalvelujen määrärahaksi on varattu 2.198 euroa vuonna 2025.

Kulttuuripalvelut

Kulttuurisihteerin tehtäviä hoitaa hyvinvointijohtaja sekä sivistystoimen toimistosihteerit 31.8.2025 asti, jonka jälkeen toimenkuvaa tarkastellaan uudestaan. Kulttuuritoimi järjestää erilaisia tapahtumia ja näyttelyitä määrärahojen puitteissa. Kihniön ev.lut. seurakunnan kanssa yhteistyönä järjestetään veteraani- ja itsenäisyyspäivän juhlit. Vuonna 2025 kulttuuritapahtumien järjestämistä varten haetaan hankkeita sekä tehdään yhteistyötä Kihniön järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Kirjastotoimi osallistuu talousarviovuotena kulttuuritapahtumien toteuttamiseen omien resurssiensa puitteissa.

Vuonna 2025 jatketaan yhteistoimintaa Kihniö-seuran kanssa kesäajan oppaan palkkaamiseksi Wanhaan Puumilaan ja Hietasen kotiseutumuseoon. Kulttuuripalveluista maksetaan oppaan palkka viideksi viikoksi Puumilaan. Opas järjestää Wanhassa Puumilassa lisäksi erilaisia tapahtumia yhdessä hyvinvointijohtajan kanssa.

Valtuuston päätöksen mukaisesti sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakaa vuonna 2025 kulttuuritoiminnalle avustuksia yhteensä 1.700 euroa.

Kulttuuripalvelujen määrärahaksi on varattu 17.169 euroa vuonna 2025.

Muut sivistyspalvelut

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	9.051	7.500	0	0
Toimintamenot	-68.623	-68.703	-75.752	-64.367
Toimintakate	-59.572	-61.003	-75.752	-64.367

Sivistystoimen päävastuualue yhteensä

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	747.559,86	805.936,89	816.172,60	650.988	599.025
Toimintamenot	-3.624.802,59	-3.879.805,44	-4.089.770,86	-3.986.676	-3.764.075

Toimintakate	-2.877.242,73	-3.073.868,55	- 3.273.598,26	-3.335.688	-3.165.050
Poistot	-35.965,13	-21.046,89	-1.150,11	0	-2.250
Tulos	-2.913.208,04	-3.094.998,45	- 3.274.748,37	-3.335.688	-3.167.300

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2024 painopisteeksi on valittu:

- Terveellisten elintapojen edistäminen
- Osallisuus ja vaikuttaminen
- Turvallinen elinympäristö

Talousarviovuotena 2025 samoja painopisteitä noudatetaan siihen saakka, kunnes uusi laaja hyvinvointikertomus ja sen painopisteet ovat määritetty ja hyväksytyt.

Tavoitteita voidaan arvioida myös sanallisesti osavuosisikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Kihniön kuntastrategiassa 2022–2030 sivistyslautakunnan toiminnan osalta menestystekijöiksi valikoituvat erityisesti;

- Uudet innovaatiot opetuksen saralla
- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen
- Ihmisen kokoinen Kihniö

Strategian menestystekijöistä ja toimenpiteistä lautakunnat johtavat tavoitteita omaan toimintaansa.

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tulosalueelle

- *Sivistystoimen laadukkaiden palvelujen turvaaminen*
- *Sivistystoimen toiminnan sopeuttaminen taloudellisten tavoitteiden mukaisiksi*
- *Sivistystoimen pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen*
- *Työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja siihen panostaminen*
- *Lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen, hyvinvointia tukevien taitojen opettaminen*
- *Uudet innovaatiot opetuksessa*
- *Yritysyhteistyön laajentaminen, nuoren kotikuntaan jäämisen mahdollistaminen*
- *Yrittäjyyskasvatuksen lisääminen*
- *Runsaat harrastusmahdollisuudet*
- *Kuntalaisten osallistaminen tapahtumiin, kulttuuriin ja taiteeseen*

Sivistystoimen riskien arviointi

Vuonna 2025 sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisten toimintojen suurimpana riskinä on määrärahojen riittäminen ja palveluiden tuottaminen laadukkaasti. Sivistystoimen

suurimmat menot koostuvat henkilöstökuluista ja sisäisistä vuokrista. Siivouspalvelut ovat siirtyneet tekniselle toimelle ja palvelusta maksetaan sisäisten vuokrien yhteydessä. Tästä huolimatta sisäisten vuokrien osuus on kasvanut huomattavasti, joka vaikuttaa määrärajojen riittävyteen. Lisäksi ICT-palvelut, erilaisten käyttöjärjestelmien lisenssit sekä elintarvikkeiden hintojen nousu nostavat sivistystoimen menoja merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna.

Lisäksi riskinä ovat toimintojen haavoittuvuus tiettyjen henkilöiden jäädessä pois. Henkilöstöresurssit on vedetty hyvin tiukalle ja henkilöstö tekee yhdistelmävirkoja, joihin sisältyy useita eri tehtäväkuvia. Osa tehtävistä ja toiminnan toteuttamiseen vaadittavista tiedoista ja taidoista on yksittäisten henkilöiden vastuulla. Liiallinen työmäärä ja varahenkilöjärjestelmän puuttuminen altistaa sekä työntekijät että sivistystoimen hallinnolliset tehtävät riskiin.

Pätevän henkilökunnan saatavuus eläkkeelle jäävien tilalle on tulevaisuudessa riski. Henkilöstön palkka jää pienemmäksi, kuin ympäryskunnissa ja työsuhde-edut ovat muita kuntia heikommat. Yhtenäiskoulun TYHY-ryhmän ehdotus työhyvinvoinnin lisäämisestä jäi poliittisessa päätöksenteossa pöydälle. Talousarviovuotena 2025 tulee miettiä uusia keinoja, jolla voidaan lisätä työhyvinvointia sekä taata pätevän ja sopivan henkilöstön saatavuus sivistyspalveluihin.

Talousarviossa kirjatut tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueella

Strateginen linjaus	Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet /mittari	Toteutuminen	tilanne 30.6. ja 31.12.
Uudet innovaatiot opetuksen saralla	Yläluokkien säilyttäminen Kihniössä on Kihniön elinvoimalle keskeinen asia. Tarvitaan uusia toimintatapoja, teknologiaa ja kuntien yhteistyötä yläluokkien säilyttämiseksi sekä	Kartoitetaan yhteistyön mahdollisuuksia lähikuntien kanssa	Kyllä / ei	
	varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen turvaamiseksi	Siirrytään joustavaan alkuperäiseen	Kyllä / ei	

	Lapsiperheiden hyvinvointiin panostaminen siten, että kunnassa on laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus	Edistetään henkilöstön työhyvinvointia- ja viihtyvyyttä siten, että kunnassa on pätevä ja sopiva henkilökunta saadaan ja pidettyä kunnassa	Kyllä / ei	
	Valinnaisainetarjonnan monipuolistaminen	Tehdään yhteistyötä naapurikuntien sekä järjestöjen ja yhdistysten kanssa	Kyllä / ei	
	Koulun oppilaiden hyvinvoinnin tukeminen ja oppilaiden osallisuuden vahvistaminen	Järjestetään marrasmessut Aktiivinen ja oppilaita osallistava tukioppilastoiminta ja oppilaskunta	Kyllä / ei Kyllä / ei	
Kuntataloudesta huolehtiminen	Tavoitteemme on olla vetovoimainen työnantaja	Lisätään työsuhte-etuja kustannustehokkaasti ja otetaan huomioon henkilökunnan näkemyksiä	Kyllä / ei	
Ihmisen kokoinen Kihniö	Me-hengen ylläpitäminen, osallisuus vaikuttaminen	Järjestetään yhteisiä tapahtumia järjestöjen, yhdistysten, seurakuntien ja yritysten kanssa	Kyllä / ei	
	Kihniössä kaikki tuntevat toisensa ja asiat hoituvat joustavasti	Hyödynnetään kunnan tiloja monipuolisemmin kuntalaisten käyttöön kuten kirjasto, nuorisotila, liikuntatilat- ja alueet sekä juhlasali	Kyllä / ei	
Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen	Vahvistetaan positiivista yhteisöllisyyttä	Järjestetään tapahtumia yhdessä järjestöjen, yhdistysten ja seurakuntien kanssa	Kyllä / ei	
	Huolehdimme viihtyisästä turvallisesta elinympäristöstä, jossa kuntalaisilla on mahdollisuus	Järjestetään tapahtumia ja hyödyntämällä kunnan olemassa olevia puitteita, kuten Puumila, Käskyvuori ja Pyhäniemi	Kyllä / ei	

	harrastaa ja liikkua, osallistua tapahtumiin sekä nauttia luonnosta, kulttuurista ja taiteesta			
--	--	--	--	--

Hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2025

Terveellisten elintapojen edistäminen					
Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Arviointimittarit	Tilanne 30.06.	Tilanne 31.12.
Aktivoidaan asukkaista liikunnan pariin	Järjestetään matalan kynnyksen liikuntaryhmiä työikäisille	Hyvinvointijohtaja, vapaa-aikaohjaaja, järjestöt	Vähintään 2 ryhmää		
	Ikäihmisten kuntosalivuoro jatkuu vähintään kerran viikossa	Hyvinvointijohtaja, vapaa-aikaohjaaja	Toteutuminen		
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi	Luento/muu menetelmä, luontoliikuntaryhmät	Hyvinvointijohtaja, vapaa-aikaohjaaja	Toteutuminen		
Hyvinvointiin yhteydessä olevista tekijöistä kertominen (uni, lepo, puhelimenkäyttö, päihteet)	Luento/muu menetelmä/materiaalit	Kolmostien terveys, Pirha, hyvinvointijohtaja	Toteutuminen		
Etsitään keinoja vaikuttaa lasten ylipainoon	Liikunnallisia odotustunteja, liikunnan lisääminen tunneilla, liikunnallista matalan kynnyksen välituntitoimintaa	Koulu	Toteutuminen		

Turvallinen elinympäristö					
Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Arviointimittarit	Tilanne 30.06.	Tilanne 31.12.
Liikennevalistus	Liikenneturvan pitämät tilaisuudet	Hyvinvointijohtaja, rehtori, päiväkodinjohtaja, vanhus- ja vammaisneuvosto	Toteutuminen		
Tarjotaan nuorille tila viettää aikaa vapaa-ajalla	Nuorisotila säilyy Kihniöllä	Hyvinvointijohtaja	Toteutuminen		

Osallisuus ja vaikuttaminen					
Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Arviointimittarit	Tilanne 30.06.	Tilanne 31.12.
Asukasfoorumi	Liikuntatapahtumien aikana voi keskustella kuntaa koskevista aiheista	Osastopäälliköt, luottamushenkilöt	Toteutuminen		
	Yhteisöillat	Hyvinvointijohtaja, vapaa-aikaohjaaja	Vähintään 2x vuodessa		
Kulttuuriin osallistumisen madaltaminen	Kulttuuritapahtumia, kuten Luova Torstai jatketaan Wanhassa Puumilassa	Hyvinvointijohtaja Museoiden oppaat	Toteutuminen		
Kuntalaisten mahdollisuus kertoa omista näkemyksistä	Säännölliset kyselyt kehittämistarpeista / osallistava budjetointi	Johtoryhmä	Toteutuminen		